

7.4.2026

Eduskunta

Liikenne- ja viestintävaliokunta

Asia: HE 15/2026 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi liikenteen palveluista annetun lain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi

Älykkään liikenteen verkosto - ITS Finland ry kiittää lausuntopyynnöstä. ITS Finland ry on älykkään liikenteen verkosto, jonka vuoksi lausuntomme painottaa älykkään liikenteen toimialaan liittyviä näkökulmia.

Pidämme uudistuksen tavoitteita eli luottamuksen vahvistamista, turvallisuuden parantamista ja harmaan talouden torjuntaa varsin perusteltuina ja tarpeellisina. On tärkeää, että taksimarkkinan kehitykseen reagoidaan, mutta samalla varmistetaan, että sääntely tukee markkinan monimuotoisuutta, teknologista kehitystä ja palveluiden saatavuutta koko maassa.

Taksipalvelut ovat olennainen osa liikenteen palveluistumista ja koko liikennejärjestelmän toimivuutta. Ne ovat monille käyttäjäryhmille arjen välttämättömiä liikkumispalveluja. Usein taksi toimii matkaketjun ensimmäisenä tai viimeisenä lenkinä ja siksi sen luotettavuus vaikuttaa koko palveluketjun toimivuuteen. Luotettavuutta tulee tarkastella laajasti kuluttajan, työntekijän, työnantajan ja yhteiskunnan näkökulmista.

Taksimarkkina on viime vuosina muuttunut merkittävästi. Perinteisen katutaksitoiminnan rinnalle on syntynyt sovelluspohjaisia palveluita, kiinteähintaisia ennakkotilauksia sekä erilaisia tilausajo- ja kutsuliikennemalleja. Näiden toimintatapojen riskiprofiilit poikkeavat toisistaan selvästi. Markkinoilla ilmenneet ongelmat, kuten hinnoittelun epäselvyys ja kuluttajansuojaan liittyvät haasteet, kohdistuvat ennen kaikkea tilanteisiin, joissa kyyti otetaan kadulta ilman ennakkotietoa hinnasta tai palveluntarjoajasta. Sen sijaan sovelluspohjaisissa ja ennakkotilauksissa palveluissa hinnan ja palvelun sisältö ovat tyypillisesti asiakkaan tiedossa jo ennen matkaa.

Tästä näkökulmasta ITS Finland katsoo, että sääntelyn tulisi kohdistua tunnistettuihin ongelmiin eikä se saisi vaarantaa toimiviksi todennettuja palvelumalleja. Samalla on kuitenkin tärkeää, että sääntely säilyy yhtenäisenä kokonaisuutena eikä muodostu liian hajanaiseksi. Tarkoituksenmukainen lähestymistapa on rakentaa yhteinen sääntelykehikko, joka mahdollistaa erilaisten palvelumallien toteuttamisen ilman tarpeettomia kustannuksia tai teknisiä rajoitteita.

Suomessa on viime vuosina korostettu tulevaisuuskestävän liikennejärjestelmän rakentamista, jossa digitalisaation mahdollisuuksia hyödynnetään täysimääräisesti. Tässä

7.4.2026

kehityksessä teknologianeutraalius on keskeinen periaate. Sääntelyn ei tulisi sitoa toimintaa yksittäisiin teknisiin ratkaisuihin, vaan ohjata tavoiteltujen vaikutusten kautta. Liikennejärjestelmä tuottaa ja hyödyntää dataa yhä laajemmin, ja samalla korostuu tarve varmistaa datan luotettava hyödyntäminen, tietosuoja sekä eri järjestelmien yhteentoimivuus.

Taksimatkan yhteydessä kerättävä data, harmaan talouden torjunta ja alan valvonta kytkeytyvät keskeisesti taksamittariin. ITS Finland pitää tärkeänä, että mittaukseen ja siihen liittyvään dataan voidaan luottaa ja että järjestelmä tukee sekä viranomaisvalvontaa että yritysten omaa taloushallintoa. Taksamittari on perinteisesti ollut keskeinen väline luotettavan tiedon tuottamisessa, mutta sen roolia tulee tarkastella nykyaikaisessa toimintaympäristössä siten, että sääntely mahdollistaa myös uudemmat, digitaaliset ja järjestelmätason ratkaisut. Keskeistä ei ole yksittäinen laite, vaan luotettava, standardoitu ja todennettava tieto.

On tärkeää, että sääntely kohtelee toimijoita reilusti ja tasapuolisesti. Luotettavuus ja vastuullisuus tulee nähdä kilpailuetuna, ei kilpailuhaittana. Samalla on varmistettava, että taksamittari ja siihen liittyvät vaatimukset toimivat yhteen sovelluspohjaisten tilaus- ja maksujärjestelmien kanssa eivätkä rajoita kuluttajien valinnan mahdollisuuksia. Ennakkotilatut, kiinteähintaiset ja etukäteen maksettavat palvelut ovat osoittautuneet kuluttajille selkeiksi ja toimiviksi, ja niiden tulee olla mahdollisia myös jatkossa.

Erityisen tärkeänä ITS Finland pitää sitä, että sääntely tunnistaa tilanteet, joissa mittaus ei ole palvelun keskeinen elementti. Ennakkotilatuissa, kiinteähintaisissa ja usein etukäteen maksetuissa palveluissa hinnoittelu perustuu etukäteen sovittuun hintaan eikä ajon aikana syntyvään mittaukseen. Tällaisissa tapauksissa sääntelyn tulisi mahdollistaa kustannustehokkaat digitaaliset ratkaisut, joissa keskiössä on luotettava kirjanpito ja viranomaisille raportoitava tieto.

Käytännössä tämä tarkoittaa, että esimerkiksi tilausajoissa ja kutsuliikenteessä tulisi voida hyödyntää järjestelmiä, jotka tallentavat matkat, hinnat ja maksutiedot sekä mahdollistavat viranomaisvalvonnan ilman, että perinteinen toteutustapa on pakollinen kaikissa tilanteissa. Tällainen lähestymistapa säilyttää valvonnan ja verotuksen luotettavuuden, mutta mahdollistaa kustannustehokkaammat ja toimintaympäristöön paremmin sopivat ratkaisut.

Taksamittarisääntelyä uudistettaessa on myös huomioitava markkinoille tulon edellytykset. Vaikka yksittäinen kustannus ei välttämättä muodosta estettä, eri vaatimusten yhteisvaikutus voi muodostua merkittäväksi erityisesti pienille toimijoille ja osa-aikaisille yrittäjille. On tärkeää, että uudet ratkaisut ovat valvonnan ja verotuksen näkökulmasta yhtä luotettavia kuin nykyiset järjestelmät eivätkä johda epäreiluun kilpailuun tai kannusta toimintaan yhteiskunnan kustannuksella.

Kuluttajan näkökulmasta keskeistä on palvelun turvallisuus, hinnan ennakoitavuus ja hyvä saatavuus. ITS Finland pitää perusteltuna kuljettajien ja liikenneluvan haltijoiden kelpoisuusvaatimusten tiukentamista sekä koulutuksen ja osaamisen vahvistamista. Nämä toimenpiteet lisäävät luottamusta toimialaan ja parantavat palvelun laatua. Tunnistettavuuden

7.4.2026

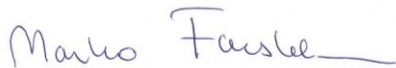
kehittämisessä tulee kuitenkin hyödyntää nykyaikaisia digitaalisia ratkaisuja siten, ettei synnytetä tarpeettomia päällekkäisiä järjestelmiä.

Valvonnan kehittäminen on keskeistä harmaan talouden torjumiseksi. Nykyinen tiedonkeruu on osin pirstaleista, ja sitä tulisi kehittää suuntaan, jossa tieto on yhtenäisempää ja paremmin hyödynnettävissä viranomaisten näkökulmasta. Digitaalisten ratkaisujen, rajapintojen ja raportoinnin kehittäminen tarjoaa tähän merkittäviä mahdollisuuksia. Kansainväliset esimerkit osoittavat, että mobiilijärjestelmiä voidaan integroida tehokkaasti osaksi viranomaisvalvontaa.

Sääntelyllä tulee mahdollistaa uusien palveluiden ja liiketoimintamallien synty. Taksamittarinkin tulee uudistua eli se ei voi olla vain passiivinen osa vaan se tulee integroida rajapintojen avulla osaksi palvelukehitystä eli se ei teknisesti saa estää uusien sovellusten käyttöönottoa. On tärkeää, että sääntely mahdollistaa tällaiset yhdistelmät Suomessa, edistään läpinäkyvyyttä ja asiakaskokemusta. Samalla on huolehdittava siitä, että markkinoille pääsy on aidosti mahdollista niille, jotka täyttävät turvallisuuden ja luotettavuuden perusvaatimukset.

Näiden periaatteiden tasapainoinen yhteensovittaminen luo perustan toimivalle, reilulle ja kestäväälle taksiliikenteelle ja vahvistaa osaltaan koko liikennejärjestelmän luotettavuutta ja palvelutasoa Suomessa.

Kunnioitavasti,

Marko Forsblom
Toiminnanjohtaja
ITS Finland ry